

Horeca in de Trynwâlden Aldtsjerk Café Moarkswâl Van Sminiaweg 70 www.cafemoarkswal.nl Hotel restaurant 'De Klinze' Van Sminiaweg 32/36 www.klinze.nl Oentsjerk Brasserie 'Stania State' Rengersweg 98b www.staniastate.nl Café/snackbar 'It Wapen fan Fryslân' Rengersweg 51 Mûnein Café-careteria 'It Mounehoeke' Dr. Kylstraweg 93	Gytsjerk Brasserie 'De Canterlanden' Canterlandseweg 8 www.decanterlanden.nl Café/cafetaria 'De Viersprong' Canterlandseweg 1a Chinees Indisch restaurant 'Oriental' Nieuwe straatweg 2 Ryptsjerk Restaurant 'Frouckje State' Binnendijk 74 www.frouckjestate.nl Wijnhandel 'Il Casale' Nieuwlandseweg 9 www.ilcasale.nl	Theetuin 'De Hollen' Oosterdijk 16 Kaasboerderij Johannahoeve Binnendijk 57 www.johanna-hoeve.nl Readtsjerk Restaurant 'De Trochreed' Boskwei 25/27 www.detrochreed.nl Huisartsen Huisartsenmaatschap Trynwâlden Frisiastate 1 9062 GX Oentsjerk (058) - 256 1337 of 256 2862 of 256 1291 Spoed: (058) - 256 1606 www.huisartsenmaatschap-trynwalden.nl	Supermarkten Van Haersmasingel 4a Oent-sjerk Canterlandseweg 2 Gytsjerk Bakkerijen Van Haersmasingel 2 Oentsjerk Canterlandseweg 2 Gytsjerk Slagerijen Van Haersmasingel 4 Oentsjerk Canterlandseweg 12 Gytsjerk Groente en fruit Rinia van Nautaweg 44e Gytsjerk
---	--	--	--

Noordoost Fryslân

tytsjerksteradiel

provincje fryslân
provincie fryslân

Gemeente Tytsjerksteradiel
Raadhuisweg 7, Burgum
T 14 0511 www.t-diel.nl

Kijk voor meer toeristische en historische informatie ook eens op:
www.t-diel.nl
www.dwaande.nl
www.earnewald.nl
www.tip-eastermar.nl
www.vvvlauwersland.nl

Nieuwe haven Aldtsjerk

De haven van Aldtsjerk biedt diverse faciliteiten. Er zijn oplaadpunten voor elektrische boten. U kunt er uw vuilwatertank legen en natuurlijk schoon water tappen. Het nieuwe havengebouw biedt mooie toiletvoorzieningen en is voorzien van een wasmachine en droger. Alle informatie vindt u op www.havenalaltsjerk.nl. Leg aan in deze haven en ontdek Aldtsjerk en omgeving. Het dorp heeft een oude kern met een ophaalbrug en karakteristieke panden. De omgeving biedt prachtige bezienswaardigheden en volop fiets- en wandelmogelijkheden. Langs de vaarroute vindt u havens in o.a. Earnewâld, Eastermar, Zwartkruis, De Westereen, Burgum, Suwald, Kollum, Dokkum, Burdaard en Leeuwarden. U kunt uw vaartocht op iedere willekeurige plaats starten. Earnewâld is een echt watersportdorp midden in nationaal park De Alde Feanen. Het pittoreske Eastermar ligt midden in nationaal landschap De Noardlike Fryske Wâlden. Of bezoek de Elfsteden- en Bonifatius-stad Dokkum of de provinciehoofdstad Leeuwarden. Ook een 'uitstapje' naar de haven van Lauwersoog is mogelijk.

Een bezoekje waard:

1. Kruisende zeilen

Het havengebouw van de haven van Aldtsjerk is uniek. Het kunstwerk 'kruisende zeilen' gemaakt door Hilda Kanselaar, is geïntegreerd in dit nieuwe havengebouw.

2. De Klinze

De Klinze aan de Van Sminia-weg 70 in Aldtsjerk is een state en tevens rijksmonument. Het hoofdgebouw dateert uit 1655. Bijna driehonderd jaar werd deze state bewoond door de familie Van Sminia. In 1988 is De Klinze verbouwd tot hotel en conferentieoord.

3. Stania State

Stania State aan de Rengersweg 98 in Oentsjerk is eveneens een state en bovendien een rijksmonument. Al in 1520 stond hier een gebouw maar de huidige state dateert uit 1855.

Roodbaardtuinen

Zowel rondom De Klinze als rondom Stania State liggen parkachtige tuinen. Beide zijn ontworpen door Roodbaard,

een bekende landschaps-architect uit de 19de eeuw. In vergelijking met andere tuinarchitecten in Nederland neemt Roodbaard een heel eigen plaats in. Kenmerkend voor zijn werk is de zogenaamde Engelse landschapsstijl met ronde vormen en slingerpaadjes. De Roodbaardtuinen zijn rijksmonumenten.

4. Vijversburg / Bos van Ypey

Het buitenverblijf Vijversburg en het bos van Ypey liggen bij Tytsjerk (ingang Swarteweisein 2). Er is een spannende grot voor kinderen, een theehuis, de blauwe koepel, een kluizenaarshut, de orangerie, een voliêre, een rotstuin, een kruidentuin en een bijzondere collectie beeldende kunst. Ook vinden er in het park regelmatig evenementen plaats.

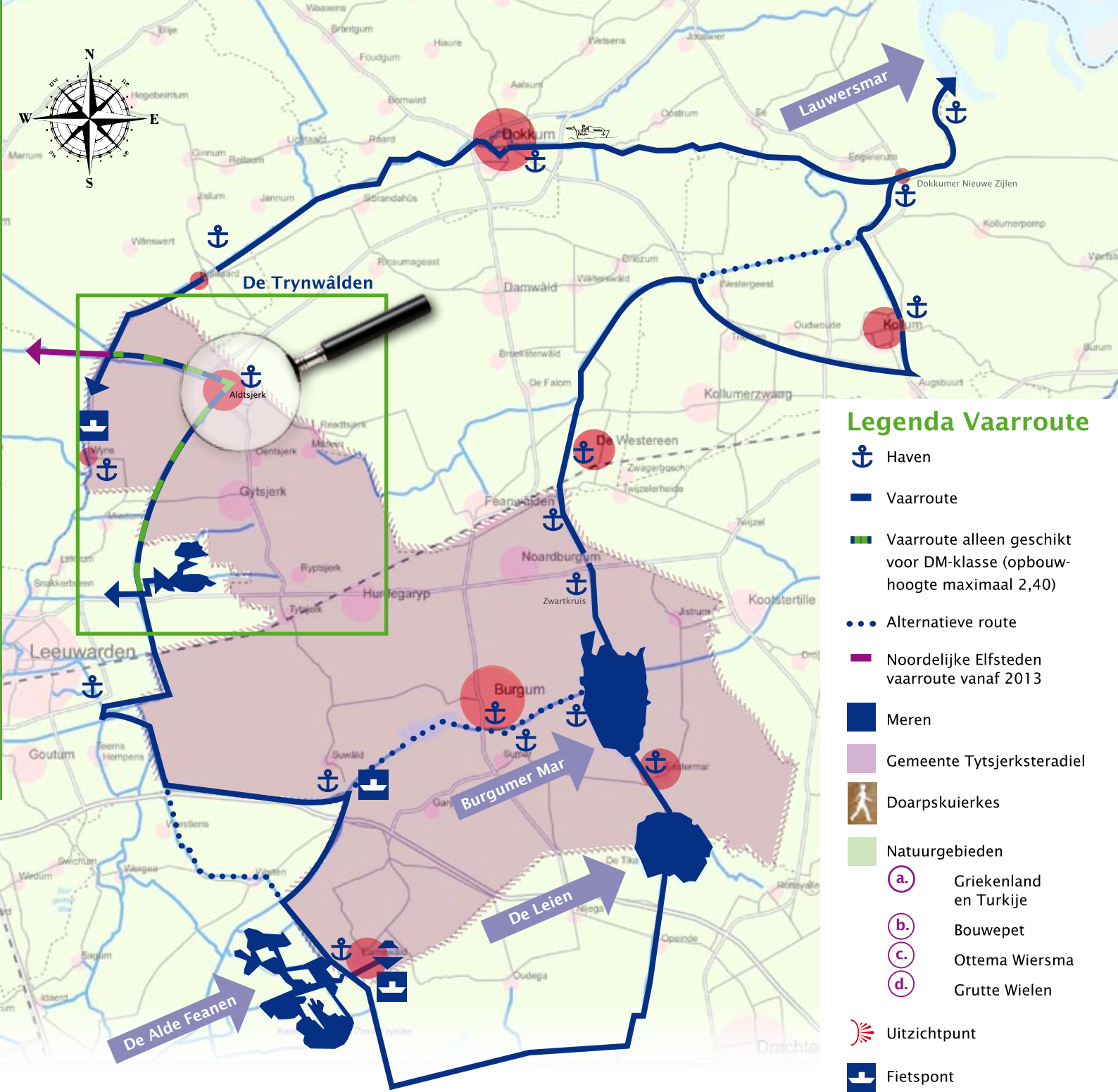
Een deel van het park is eveneens van de hand van landschapsarchitect Roodbaard. Meer informatie is te vinden op www.vijversburg.nl

Een nieuwe haven in Aldtsjerk

Leg aan in Aldtsjerk en geniet van alles wat Aldtsjerk en omgeving u te bieden heeft

De haven van Aldtsjerk heeft alles waar de hedendaagse waterrecreant om vraagt. De geheel gerenoveerde haven is een fraaie aanlegplek die onderdeel uitmaakt van een prachtige vaarroute die afgebeeld is in deze folder. Langs de vaarroute vindt u tal van havens. Vanuit deze havens kunt u ook allerlei uitstapjes maken. Ontdek varend, wandelend of fietsend 'alles wat Fryslân moai makket'.

Legenda Vaarroute

- Haven
- Vaarroute
- Vaarroute alleen geschikt voor DM-klasse (opbouw-hoogte maximaal 2,40)
- Alternatieve route
- Noordelijke Elfsteden vaarroute vanaf 2013
- Meren
- Gemeente Tytsjerksteradiel
- Doarpskuerkes
- Natuurgebieden
 - a. Griekenland en Turkije
 - b. Bouwepet
 - c. Ottema Wiersma
 - d. Grutte Wielen
- Uitzichtpunt
- Fietspont

5. Elfsteden tegeltjesbrug

de schuilnaam van prins Willem Alexander. Hij was deelnemer aan de tocht van 1986.

6. Geologisch monument

Het geologisch monument aan de Halligenweg ten oosten van Mûnein is gemaakt door een zwerfstenenverzamelaar uit Gytsjerk. Toen in 1979 de ruilverkaveling in Tytsjerksteradiel van start ging vond hij talloze stenen uit alle delen

van Scandinavië in het gebied rondom Gytsjerk. Deze zijn verwerkt in een monument waarin duidelijk de vorm te herkennen is van Noorwegen, Zweden en Finland. De plaats van de steen komt overeen met het land van herkomst.

7. Aqua Zoo Friesland

Even ten westen van Vijversburg ligt dierenpark Aqua Zoo. Ontmoet er zeeberen, zeehonden, pinguïns, wallabies, flamingo's, dwergotters, ocelotten, bevers en pelikanen. Of kom oog in oog te staan met ringstaartmaki's en rode vari's op het lemureneiland. Meer info: www.frieslandzoo.nl

De Trynwâlden

Wandelen

De Trynwâlden biedt prachtige wandelmogelijkheden. Er zijn zes wandelroutes uitgezet. De zogenaamde 'doarpskuerkes'. Een ervan gaat langs de vernieuwde haven van Aldtsjerk. Volg de paaltjes met rode arcering en u bent na ruim zes kilometer terug bij het startpunt. De route voert u door prachtige natuur en langs een aantal bezienswaardigheden. Onder andere langs een molen. Onderweg daar naartoe valt het u mogelijk op dat er een plank mist uit de steiger over het water. Dat deze ontbreekt, heeft niets met gebrekkg onderhoud te maken. Op deze manier kunnen 'gewone' muizen de oversteek niet maken naar het leefgebied van de beschermde

Noordse woelmuis. Deze en 14 andere wandelroutes zijn beschreven in een handzaam boekje met de titel '15 Doarpskuerkes Tytsjerksteradiel'. Het is te koop in het gemeentehuis en bij de boekhandels in Burgum voor slechts € 5,-. Maar u kunt de kuierkes ook downloaden via de gemeentesite www.t-diel.nl kies voor 'op bezoek' en vervolgens voor 'wandelen'.

Fietsen

Met het fietsroutenetwerk in de gemeente stelt u zelf eenvoudig uw fietsroute samen. U bepaalt zelf start- en

eindpunt, kiest vervolgens de gewenste omgeving en lengte van de tocht. Het netwerk bestaat uit knooppunten met elke een eigen nummer. Deze nummers staan op (wit/groene) bordjes langs de weg. Ze wijzen u de weg naar het eerstvolgende knooppunt. Bij elk knooppunt vindt u bovendien handige overzichtsboarden van het gehele fietsroutenetwerk. Hierop staan ook de afstanden tussen de knooppunten in kilometers vermeld.

Zwemmen

De Sawn Doarpen is een openluchtzwembad in Gytsjerk aan de Rinia van Nautaweg 57a. Het zwembad is voorzien van een

Wist u dat ?

Vlak bij Aldtsjerk liggen de bossen van Griekenland en Turkije. De namen zijn ontstaan omdat de adellijke familie Van Sminia deze bospercelen in de 19de eeuw aankocht met Griekse en Turkse staatsobligaties. Van oorsprong waren het eikenhakhoutbosjes.

Wist u dat ?

Aldtsjerk ligt in de Trynwâlden. Volgens een oud verhaal is de naam van dit gebied afgeleid van Tryntsje wâlden. Tryntsje, een rijke vrouw, zou zeven boerderijen en zeven zonen hebben gehad. Elk van de zonen erfde na haar dood een boerderij en stichtte op deze locatie een dorp. De oudste; Alde, stichtte Aldtsjerk. Oene, Reade, Wynse, Cyke, Rypke en Tyte stichtten Oentsjerk, Readtsjerk, Wyns, Gytsjerk, Ryptsjerk en Tytsjerk.

Couliissenlandschap

Legt u aan in Eastermar dan bevindt u zich in het couliissen-landschap. Het gebied is benoemd als nationaal land-schap De Noardlike Fryske Wâlden. Maar wist u dat ook de Trynwâlden tot dit nationaal landschap behoren?

Kleilandschap

Varend over de Ee en De Moark bent u in het kleilandschap. Dit weidse landschap biedt prachtige vergezichten met terpen en kerktorens.